

Datum van inontvangstneming : 23/12/2019

Zaak C-807/19**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

4 november 2019

Verwijzende rechter:

Sofiyski rayonen sad (rechter in eerste aanleg Sofia, Bulgarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 november 2019

Verzoekende partijen in de betalingsbevelprocedure:

„DSK Bank” EAD

„FrontEx International” EAD

Voorwerp van het hoofdgeding

Het verzoek om een prejudiciële beslissing wordt ingediend in het kader van twee procedures over de afgifte van betalingsbevelen wegens geldvorderingen („betalingsbevelprocedures”) tegen natuurlijke personen die consumenten zijn. De verwijzende rechter koestert twijfels over de omvang van zijn bevoegdheden om in het kader van dergelijke procedures na te gaan of de bepalingen tot bescherming van de consumenten zijn nageleefd.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële vraag

Uitlegging van het Unierecht, artikel 267, lid 1, VWEU

Prejudiciële vragen

- 1) Levert de omstandigheid dat een nationale rechterlijke instantie met een aanzienlijk hogere werklast kampt dan andere rechterlijke instanties in dezelfde aanleg en dat deze rechterlijke instantie hierdoor wordt belet de haar overgelegde documenten op grond waarvan de voorlopige

- tenuitvoerlegging moet of kan worden bevolen binnen een redelijke termijn te onderzoeken en tegelijkertijd binnen een redelijke termijn ter zake uitspraak te doen, als zodanig schending op van de Unierechtelijke beginselen van consumentenbescherming of van andere grondrechten?
- 2) Moet de nationale rechterlijke instantie weigeren uitspraken te doen die kunnen leiden tot een tenuitvoerlegging wanneer de consument daartegen geen verzet aantekent, indien hij ernstige vermoedens heeft dat het verzoek berust op een oneerlijk beding in een consumentenovereenkomst, ook indien daarvoor overtuigend bewijs in het dossier ontbreekt?
  - 3) Indien de tweede vraag ontkennend wordt beantwoord: mag de nationale rechterlijke instantie, voor zover zij dergelijke vermoedens koestert, aanvullend bewijsmateriaal verlangen van de verkoper die partij is bij de overeenkomst, ook wanneer zij volgens nationaal recht in het kader van een procedure waarin een mogelijk uitvoerbare uitspraak wordt gedaan daartoe niet bevoegd is zolang de schuldenaar geen verzet aantekent?
  - 4) Gelden de vereisten krachtens het Unierecht in samenhang met richtlijnen tot harmonisatie van het consumentenrecht inzake een door de nationale rechterlijke instantie ambtshalve te verrichten vaststelling van bepaalde omstandigheden ook in gevallen waarin de nationale wetgever de consumenten aanvullende bescherming (meer rechten) toekent bij een nationale wet tot uitvoering van een bepaling van een richtlijn die de toekenning van een dergelijke versterkte bescherming toestaat?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van de Europese Unie

Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB 2008, L 133, blz. 66), zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/90/EU van de Commissie van 14 november 2011 tot wijziging van deel II van bijlage I bij richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de aanvullende hypothesen voor de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage (PB 2011, L 296, blz. 35)

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29)

Arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 26 oktober 2006, [REDACTED] (C-168/05, EU:C:2006:675); 4 juni 2009, Pannon GSM (C-243/08, EU:C:2009:350); 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349); 26 februari 2013, [REDACTED] [REDACTED] (C-617/10, EU:C:2013:105), en 13 september 2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht en nationale rechtspraak

Grazhdanski protsesualen kodeks (wetboek van burgerlijke rechtsvordering; hierna: „GPK”), in het bijzonder de artikelen 410 tot en met 420 ervan

Zakon za zashtita na potrebitelite (wet inzake consumentenbescherming; hierna „ZZP”), in het bijzonder de artikelen 143 en 145 tot en met 147 ervan

Zakon za potrebitelskiya kredit (wet op het consumentenkrediet; hierna „ZPKr”), in het bijzonder de artikelen 10, 11, 19 tot en met 23, 26 en 33 ervan

Uitspraken van het de Varhoven kasatsionen sad (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Bulgarije; hierna: „VKS”):

– Interpretatieve beslissing nr. 4/2013 van de verenigde civiele en handelskamer van de VKS;

– Beslissingen van de VKS: nr. 264 van 7 mei 2009 in zaak nr. 210/2009; nr. 364 van 26 april 2011 in zaak nr. 117/2011; nr. 274 van 4 mei 2011 in zaak nr. 97/2011; nr. 690 van 13 november 2009 in zaak nr. 604/2009, en nr. 492 van 12 juli 2013 in zaak nr. 1805/2013.

Korte weergave van de feiten, van de argumenten van partijen en van de procedure

- 1 Bij de beoordeling van de feiten van beide gedingen moet het Hof in acht nemen dat het verzoek om een prejudiciële beslissing wordt ingediend in het kader van een nationale betalingsbevelprocedure, dat wil zeggen een formele (schriftelijke) procedure die meestal door een partij wordt gevoerd. Derhalve bestaan de aangebrachte „feiten”, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld, uit beweringen van verzoeksters die pas kunnen worden betwist wanneer de schuldenaars in beide procedures procespartij zijn geworden en verzet aantekenen.

Eerste geding

- 2 Verzoekster in de betalingsbevelprocedure (een persoon die aanvoert dat hij kredietverstrekker is) is „DSK Bank” EAD, een bank die naar Bulgaars recht is ingeschreven. De schuldenaar is een natuurlijke persoon die nog geen procespartij is.
- 3 Verzoekster heeft verzocht om een onmiddellijk uitvoerbaar betalingsbevel overeenkomstig artikel 417 GPK. Dit is een beslissing waarbij de rechter instemt met de tenuitvoerlegging van de geldvordering door de verzoekende partij alvorens hij de schuldenaar tot de procedure toelaat, aangezien de wetgever ervan uitgaat dat bepaalde documenten dermate geloofwaardig zijn dat een formele oppervlakkige controle ervan reeds volstaat om de afgifte van een betalingsbevel te rechtvaardigen.

- 4 In het onderhavige geval heeft verzoekster de onmiddellijke tenuitvoerlegging gevorderd van een geldvordering van 3 408,35 Bulgaarse leva (hierna: „BGN”) op grond van een uittreksel uit de boekhouding van de bank (dit uittreksel wordt overeenkomstig artikel 417, punt 2, laatste zinsdeel, GPK erkend als document op grond waarvan de onmiddellijke tenuitvoerlegging kan worden gelast). Dit bedrag bestaat uit het niet-afgeloste gedeelte van de hoofdsom van een kredietovereenkomst die op 25 februari 2018 was gesloten, contractuele rente voor een bedrag van 901,11 BGN over het tijdvak van 25 februari 2018 tot en met 24 augustus 2019, een verdragingsboete ten belope van 153,20 BGN voor het tijdvak van 20 maart 2018 tot en met 24 augustus 2018, 26,48 BGN aan wettelijke rente, berekend over het tijdvak begrepen tussen 25 augustus 2019, de vervaldatum van de laatste termijnbetaling, tot en met 2 oktober 2019, alsook 120 BGN als vergoeding voor de inningskosten van de vordering.
- 5 Uit het uittreksel kan worden opgemaakt dat de oorspronkelijk verschuldigde som volgens de kredietovereenkomst 2 508,91 BGN bedroeg, het krediet in achttien maandelijkse termijnen, met de 10e van elke maand als vervaldag, moest worden terugbetaald en dat de laatste termijnbetaling op 25 augustus 2019 moest worden voldaan. In het uittreksel staat dat zeventien maandelijkse termijnen, telkens voor een bedrag van 167,23 BGN en met vervaldagen begrepen tussen 20 maart 2018 en 20 juli 2019, niet zijn betaald. Voor de laatste termijnbetaling, verschuldigd op 25 augustus 2019, wordt een bedrag van 565,44 BGN vermeld. Voor het afwijkende bedrag van deze termijnbetaling ontbreekt elke verklaring.
- 6 Hoewel zij daartoe niet was verplicht, heeft de bank als stuk een kopie van de kredietovereenkomst ingebracht.

Tweede geding

- 7 Verzoekster in de betalingsbevelprocedure is „Frontex International” EAD, een in Bulgarije gevestigde onderneming die zich voornamelijk toelegt op het overnemen en innen van vorderingen. Ook in het onderhavige geval is de schuldenaar een natuurlijke persoon die nog geen procespartij is.
- 8 Verzoekster voert aan op 10 april 2017 bij overeenkomst een contractuele schuldvordering van een andere onderneming op een consument te hebben overgenomen. Uit deze vordering zou moeten blijken dat de schuldenaar, een consument, een bedrag is verschuldigd van 330,25 BGN als niet-afgelost gedeelte van de hoofdsom (die in totaal 500 BGN zou hebben bedragen), alsook contractuele rente ten belope van 133,38 BGN over het tijdvak van 26 augustus 2016 tot en met 4 november 2016, 99,71 BGN aan wettelijke verdragingsrente, berekend over het tijdvak van 27 augustus 2016 tot en met 3 september 2019, en een contractuele boete van 92,73 BGN wegens niet-nakoming van – onvermeld gebleven – contractuele verplichtingen over het tijdvak van 26 augustus 2016 tot en met 4 november 2016.

- 9 In deze betalingsbevelprocedure wordt niet verzocht om de onmiddellijke tenuitvoerlegging, maar louter om de afgifte van een betalingsbevel ten aanzien van de schuldenaar (artikel 410 GPK). De schuldenaar kan daartegen verzet aantekenen, waarop de verzoekende partij een verzoek tot vaststelling van zijn vordering moet instellen.
- 10 Verzoekster voert aan dat de vordering voortvloeit uit een kredietovereenkomst van 15 juli 2016. De schuldenaar is geen enkele verplichting uit deze overeenkomst nagekomen en heeft niet eens de eerste termijnbetaling voldaan die op 26 augustus 2016 was verschuldigd. In de procedure zijn de kredietovereenkomst noch andere bewijsstukken overgelegd, iets waartoe de verzoekende partij in een betalingsbevelprocedure echter niet is verplicht.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

Eerste prejudiciële vraag

- 11 Bij de beoordeling of de nationale rechterlijke instantie in de mogelijkheid verkeert om de op haar rustende Unierechtelijke verplichtingen – in casu de verplichtingen inzake de bescherming van de consument tegen oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten – ten volle na te komen, moet in acht worden genomen dat de betalingsbevelprocedure als een snelle procedure is bedoeld waarbij de rechter zich in wezen tot een formele toetsing beperkt en ervan wordt uitgegaan dat de [verwerende] partijen zichzelf beschermen door verzet aan te tekenen tegen de betalingsbevelen die ten aanzien van hen zijn afgegeven. Om die reden is de rechter volgens nationaal recht verplicht om betalingsbevelprocedures binnen een korte termijn (drie dagen overeenkomstig artikel 411, lid 1, juncto artikel 411, lid 1, GPK) te beëindigen. Een onrechtmatige overschrijding van deze termijn levert schending op van de tuchtrechtelijke regels.
- 12 Uit de informatie over de werklast die op de rechters van de Sofiyski rayonen sad (rechtbank van eerste aanleg Sofia, Bulgarije) drukt, kan worden afgeleid dat elke rechter die aan deze rechtbank is verbonden, dagelijks twee zaken in verband met de afgifte van een betalingsbevel moet behandelen, naast zijn overige taken in andere procedures. Door deze hoge werkdruk gaan vele rechters zelfs niet na of in de overeenkomsten die samen met de verzoeken tot afgifte van een betalingsbevel worden overgelegd, al dan niet sprake is van oneerlijke bedingen. In het geval van verzoeken tot afgifte van een onmiddellijk uitvoerbaar betalingsbevel onderzoeken ze het bestaan van oneerlijke bedingen pas nadat de consumenten verzet hebben aangetekend tegen het bevel tot onmiddellijke tenuitvoerlegging of een verzoek hebben ingediend tot opschorting van de reeds aangevatte tenuitvoerlegging. Zelfs bij een gewetensvolle uitvoering van zijn taken in betalingsbevelprocedures is het niet ondenkbaar dat de rechter, die naast zijn andere taken dagelijks twee van dergelijke zaken moet behandelen, fouten begaat en bijgevolg de doeltreffendheid van het Unierecht niet kan garanderen.

- 13 Bijgevolg rijst de vraag of een bovenmatige werklast in sommige rechterlijke instanties van een lidstaat die rechters belet de op hen rustende Unierechtelijke verplichtingen na te komen, op zich al schending oplevert van het Unierecht.

Tweede prejudiciële vraag

- 14 Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie [arresten van 26 oktober 2006, ██████████ (C-168/05, EU:C:2006:675), en 4 juni 2009, Pannon GSM (C-243/08, EU:C:2009:350)], staat het aan de nationale rechter om consumentenovereenkomsten ambtshalve te toetsen op oneerlijke bedingen en deze bedingen buiten toepassing te laten wanneer hij uit de beschikbare zaakgegevens, feitelijk en rechtens, kan opmaken dat de tenuitvoerlegging jegens de consument op grond van deze bedingen wordt gevorderd. Bovendien moet de rechter, indien hij het bestaan van dergelijke bedingen vaststelt, deze bedingen ook dan buiten toepassing laten wanneer het nationale recht een dergelijke toetsing in sommige procedures zelfs niet toestaat [(arrest van 14 juni 2012, Banco Español de Crédito (C-618/10, EU:C:2012:349, punt 48)].
- 15 Voor de verwijzende rechter is het echter niet duidelijk of hij in het onderhavige geval volgens dit beginsel moet handelen. Dit volgt uit het feit dat hij niet rechtstreeks oneerlijke bedingen heeft vastgesteld, maar louter vermoedt dat van dergelijke bedingen sprake is.
- 16 In de eerste zaak (met verzoekster DSK Bank) berusten de vermoedens van de verwijzende rechter op het bedrag van de laatste termijnbetaling, zoals vermeld in het document op grond waarvan het bevel tot onmiddellijke tenuitvoerlegging wordt gevorderd, met name het uittreksel uit de boekhouding van de bank. De verwijzende rechter heeft vastgesteld dat dit uittreksel met betrekking tot de laatste termijnbetaling een aanzienlijk hoger bedrag (565,44 BGN) vermeldt dan in het aflossingsplan (156,03 BGN) dat bij de kredietovereenkomst is gevoegd. Hieruit maakt de verwijzende rechter op dat verzoekster mogelijk een vordering uit een andere overeenkomst tussen de contractpartijen, waarover in het verzoek tot afgifte van een betalingsbevel geen concrete gegevens zijn vermeld, in de laatste termijnbetaling heeft verrekend. De verwijzende rechter heeft geen zicht op de precieze inhoud van het beding, maar aangezien het ziet op de betaling van een geldsom, rijst het vermoeden dat het hier een boetebeding betreft waarvan de inhoud onduidelijk is.
- 17 In dit verband dient te worden opgemerkt dat een verdere controle van dit uittreksel aan de hand van andere documenten een schending zou opleveren van de bindende instructies van de VKS aan de nationale rechters, als neergelegd in punt 26 van de interpretatieve beslissing nr. 4/2013. Daarin is immers uitdrukkelijk bepaald dat de rechter vóór de afgifte van een onmiddellijk uitvoerbaar betalingsbevel (artikel 417 GPK) geen andere stukken mag controleren dan die welke in artikel 417 staan opgesomd – in casu geen andere documenten dan het uittreksel uit de boekhouding.

- 18 In het tweede geding (met verzoekster Frontex International) berust het vermoeden van de verwijzende rechter over het bestaan van oneerlijke bedingen uitsluitend op verzoeksters argumentatie. Verzoekster voert aan dat de overeenkomst een beding bevat over een contractuele boete die de consument bij niet-nakoming van zijn contractuele verplichtingen is verschuldigd. De verwijzende rechter beschikt echter niet over gegevens met betrekking tot de hoogte van deze contractuele boete en kan ook niet vaststellen of het een oneerlijk beding betreft in de zin van artikel 143, punt 5, ZZP, met name een beding dat de consument een buitensporig hoge contractuele boete oplegt.
- 19 Indien de consument geen verzet aantekent tegen het betalingsbevel, wordt hij in dat geval geacht te zijn veroordeeld tot betaling, ofschoon zijn „verplichting” ten aanzien van de verzoekende partij in de betalingsbevelprocedure op een nietig oneerlijk beding berust. De consument is immers niet altijd in staat te beoordelen of hij met een oneerlijk beding heeft ingestemd en of hij verzet moet aantekenen, zodat het niet ondenkbaar is dat hij – teneinde een nakende vorderingsprocedure en de daaraan verbonden kosten te ontlopen – blijft stilzitten en bijgevolg de verplichting uit het oneerlijke beding in de door hem gesloten overeenkomst op zich neemt.
- 20 Gelet op het voorgaande is de verwijzende rechter van oordeel dat hij geen betalingsbevel mag afgeven wanneer hij gegronde vermoedens heeft dat hij wordt aangezocht voor het afgeven van een betalingsbevel op grond van een overeenkomst die waarschijnlijk oneerlijke bedingen bevat.
- 21 Bij de beantwoording van deze vraag moet het Hof ermee rekening houden dat in geen van beide procedures die bij de verwijzende rechter aanhangig zijn, sprake is van rechtstreeks vastgestelde oneerlijke bedingen in de overeenkomsten die ten grondslag liggen aan de verzoekschriften van verzoeksters. Dienaangaande, en gelezen in samenhang met de uitlegging van het Hof in zijn arrest van 13 september 2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, punt 44), zij opgemerkt dat de schuldenaars in de onderhavige betalingsbevelprocedures het recht hebben om de verzoeken van verzoeksters te betwisten in de procedure tot tenuitvoerlegging van het afgegeven betalingsbevel. Overeenkomstig artikel 414 GPK hoeft de schuldenaar van het betalingsbevel (anders dan in de Poolse procedure tot afgifte van betalingsbevelen) zijn verzet niet te motiveren om de bindende aard van het betalingsbevel op te heffen. In de tenuitvoerleggingsprocedure kan de schuldenaar van het onmiddellijk uitvoerbare betalingsbevel verzet aantekenen tegen het bevel tot onmiddellijke tenuitvoerlegging en een verzoek indienen tot opschorting van die tenuitvoerlegging, in welk geval hij bewijsstukken moet overleggen (artikel 419, lid 1, en artikel 420, lid 2, GPK). Op grond van de rechtspraak ter zake is het in beginsel mogelijk om in het verzoek tot intrekking van het bevel tot onmiddellijke tenuitvoerlegging bezwaar te maken tegen het oneerlijke beding. Een aantal rechtsprekende formaties van de Sofiyski gradski sad (rechter voor de stad Sofia, Bulgarije), de beroepsinstantie van de verwijzende rechter, heeft dienaangaande echter ook andersluidende rechtspraak ontwikkeld.

- 22 Gelet op het voorgaande is het niet geheel duidelijk of de consument in ieder geval bescherming kan genieten wanneer hij na de afgifte van het betalingsbevel tracht te betogen dat de overeenkomst op grond waarvan de vordering op hem is ontstaan, oneerlijke bedingen bevat.

Derde prejudiciële vraag

- 23 Mocht het Unierecht zich ertegen verzetten dat de nationale rechter onmiddellijk weigert om een betalingsbevel af te geven wanneer hij vermoedt dat de toepassing van oneerlijke bedingen ten nadele van een consument wordt beoogd, dan rijst de vraag of de nationale rechter mag verlangen dat de „noodzakelijke gegevens, feitelijk en rechtens” [in de zin van het arrest van 4 juni 2009, Pannon GSM, C-243/08, EU:C:2009:350)] worden vastgesteld. Volgens het nationale recht is het de rechter (gelet op de bindende uitlegging van de VKS in punt 26 van de interpretatieve beslissing nr. 4/2013) in een betalingsbevelprocedure niet toegestaan om welk bewijsmateriaal dan ook van de verzoekende partij te eisen, behalve in gevallen waarin wordt verzocht om de afgifte van een onmiddellijk uitvoerbaar betalingsbevel op basis van een ingebracht processtuk (artikel 417 GPK). Bijgevolg wordt in de rechtspraak en in de rechtsleer het standpunt verdedigd dat de nationale rechter in een betalingsbevelprocedure (artikel 410 GPK) niet mag nagaan of sprake is van oneerlijke bedingen, aangezien in deze procedure geen bewijsmateriaal hoeft te worden onderzocht.
- 24 Het enige dat de nationale rechter aan een onderzoek mag onderwerpen alvorens hij beslist tot afgifte van een betalingsbevel, zijn de feiten die de verzoekende partij aanvoert in haar verzoek tot afgifte van een betalingsbevel. Volgens de rechtspraak volstaat het dat de verzoekende partij preciseert welk beding aan haar vordering ten grondslag ligt. Over de inhoud van dit beding en de feiten waaruit de vordering is ontstaan, hoeft zij geen uitdrukkelijke informatie mee te delen.
- 25 Deze vorm van verduidelijking van de vordering zorgt bij de toetsing van consumentenovereenkomsten op oneerlijke bedingen echter voor problemen, ook in de onderhavige zaken. Zo voert verzoekster in de tweede procedure aan dat de schuldenaar een contractuele boete is verschuldigd overeenkomstig artikel 7, lid 1, van de kredietovereenkomst, zonder evenwel nader in te gaan op de reden waarom die boete is verschuldigd. In dit geval beschikt de rechter in overeenstemming met de hierboven genoemde rechtspraak niet over een wettelijke basis om van verzoekster te eisen dat zij de volledige tekst van de overeenkomst overlegt.
- 26 In de eerste procedure is dit probleem deels opgelost, aangezien verzoekster (DSK Bank) de kredietovereenkomst en het bijbehorende aflossingsplan heeft overgelegd. Het probleem waarmee de rechter zich geconfronteerd ziet, houdt verband met de instructie van de VKS dat naast het uittreksel uit de boekhouding van de bank geen enkel ander document in aanmerking mag worden genomen. Bijgevolg rijst de vraag of de verwijzende rechter krachtens het Unierecht de verplichting heeft om deze documenten te onderzoeken wanneer het nationale recht hem dit kennelijk verbiedt.

Vierde prejudiciële vraag

- 27 Overeenkomstig artikel 8 van richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten kunnen de lidstaten strengere bepalingen vastleggen dan die welke in de richtlijn zijn vervat.
- 28 Artikel 22, lid 1, van richtlijn 2008/48/EG inzake kredietovereenkomsten voor consumenten bepaalt dat de lidstaten niet mogen afwijken van de geharmoniseerde bepalingen van deze richtlijn. Er bestaat echter geen verbod om de consumenten een hogere bescherming te bieden. De Bulgaarse wetgever heeft zulks beoogd door een aantal bepalingen in de wet op het consumentenkrediet (ZPKr) op te nemen waarbij aanvullende voorwaarden worden opgelegd voor cessies van vorderingen (de instemming van de consument is vereist, artikel 26 ZPKr), een eventuele verdragingsrente op de wettelijke rentevoet wordt begrensd (artikel 33 ZPKr) en een minimumlettergrootte voor consumentenovereenkomsten verplicht wordt gesteld (artikel 10, lid 1, ZPKr).
- 29 Het moet worden verduidelijkt of deze – weliswaar niet harmoniserende – bepalingen binnen de werkingssfeer vallen van de richtlijn die een betere bescherming van de consumenten door het nationale recht („opt-up”) toestaat. In dit opzicht is vooral de vraag van belang of deze bepalingen van nationaal recht als zodanig zijn aan te merken dat ze maatregelen ter bescherming van de consument in overeenstemming met het Unierecht opleggen.
- 30 Wanneer dit het geval is en het door de nationale wetgever bepaalde ertoe strekt om het Unierecht ten uitvoer te brengen (zij het niet op grond van een verplichting van de lidstaten maar bij middel van Unierechtelijk toegestane bepalingen), moet worden uitgemaakt of de rechter ertoe is verplicht om ambtshalve toe te zien op de naleving van deze bepalingen die een hoger beschermingsniveau garanderen.
- 31 In beide onderhavige zaken dient de nationale rechter twee contractuele bedingen te onderzoeken ten aanzien waarvan het vermoeden bestaat dat ze een schending opleveren van dwingende nationale bepalingen ter bescherming van de consument in het kader van consumentenkredietovereenkomsten.
- 32 Het eerste beding ziet op de aansprakelijkheid van de consument voor verdraging, zoals geregeld in de overeenkomst van de DSK Bank, en legt de consument een betalingsverplichting op die niet louter is berekend op basis van de wettelijke rentevoet over het aandeel van de hoofdsom waarvoor hij betalingsachterstand heeft opgelopen (zoals voorgeschreven in artikel 33, leden 1 en 2, ZPKr), maar op basis van een verhoogde rentevoet die de som vormt van de contractuele boeterentevoet en de wettelijke rentevoet (en die per saldo meer dan het driedubbele van de wettelijke rente bedraagt).
- 33 In de zaak Frontex International dient de nationale rechter vast te stellen of de hoogte van de contractuele boeterentevoet en van het jaarlijkse kostenpercentage de door de nationale wetgever vastgestelde maximumvoet – namelijk vijfmaal de wettelijke verdragingsrentevoet (artikel 19, lid 4, ZPKr) – niet overschrijdt.

Daarenboven is het niet duidelijk of aan de voorwaarden is voldaan met betrekking tot de instemming van de consument met de cessie van de vordering (artikel 26, lid 1, ZPKr).

- 34 In zijn arrest van 26 februari 2013, ██████████ ██████████ (C-617/10, EU:C:2013:105), heeft het Hof geoordeeld dat alle maatregelen die de lidstaten binnen de grenzen van de hun toegekende beoordelingsmarge nemen met het oog op de doeltreffende toepassing van een richtlijn, binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallen. In het onderhavige geval zijn de aanvullende maatregelen die de Bulgaarse wetgever heeft ingevoerd en waarin richtlijn 2008/48/EG niet voorziet (de verplichting om een minimumlettergrootte in consumentenkredietovereenkomsten te gebruiken, strengere voorwaarden voor cessies van vorderingen, enz.) juist bedoeld om ertoe bij te dragen dat de doelstellingen van deze richtlijn worden verwezenlijkt, met name de consumenten een hoog niveau van bescherming bieden en beter informeren wanneer zij een kredietovereenkomst wensen te sluiten.
- 35 Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat een ongelijke behandeling van consumenten ontstaat wanneer ervan wordt uitgegaan dat de nationale maatregelen ter bescherming van de consument niet zien op de verplichting van de rechter om ambtshalve te waken over de doeltreffende bescherming van de consumentenrechten. In gevallen waarin de desbetreffende consumentenrechten uitdrukkelijk worden geregeld door secundaire wetgeving van de Unie, moet de rechter ambtshalve toezien op de eerbiediging ervan. Past de rechter daarentegen louter de nationale wetgeving toe, wordt hij geconfronteerd met tegenstrijdige rechtspraak en met het risico dat de afwijzing van een verzoek tot afgifte van een betalingsbevel wordt vernietigd en de consument wordt gedwongen om een verplichting na te komen waarvan het ontstaan door de nationale wetgever – handelend in zijn bevoegdheid, hem verleend door de hierboven genoemde richtlijnen, om de bescherming van de consument te verhogen – is verboden.
- 36 In dit verband moet worden vastgesteld in hoeverre de rechter in het kader van een formele betalingsbevelprocedure verplicht is om de nationale bepalingen die een hogere bescherming van de consument waarborgen, ambtshalve te onderzoeken.

Verzoek om behandeling volgens de versnelde procedure

- 37 Overeenkomstig artikel 105, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie kan de verwijzende rechter verzoeken om een prejudiciële verwijzing volgens de versnelde procedure te behandelen wanneer de aard van de zaak een behandeling binnen korte termijnen vereist.
- 38 In de onderhavige zaken heeft de verwijzende rechter twee redenen om te verzoeken dat de prejudiciële verwijzing volgens de versnelde procedure wordt behandeld. Allereerst zijn bij de verwijzende rechter verzoeken ingesteld tot afgifte van een betalingsbevel en van een onmiddellijk uitvoerbaar betalingsbevel, waarbij telkens een snelle uitspraak over het al dan niet betwiste karakter van de

desbetreffende vorderingen wordt verwacht. Het is niet ondenkbaar dat de onderhavige betalingsbevelprocedures – facultatief volgens Bulgaars recht – uitmonden in vorderingsprocedures. Gelet op de regels van nationaal procesrecht die de rechter verplichten tot een snelle afhandeling van betalingsbevelprocedures, is de verwijzende rechter van mening dat een versnelde afhandeling van ook de prejudiciële procedure kan worden gerechtvaardigd.

- 39 De voornoemde verplichting tot versnelde afhandeling is bovendien niet zonder belang voor de bescherming van de consument, aangezien de afgifte van een betalingsbevel aan de bank ook de inning van de uitstaande vorderingen versnelt, aangezien hiermee de mogelijkheid ontstaat om spoedig over te gaan tot tenuitvoerleggingsmaatregelen ten aanzien van de in gebreke gebleven schuldenaar. Bijgevolg blijft laatstgenoemde bespaard van verdragingsrente die hij bij een tragere inning van de geldvordering zou zijn verschuldigd.
- 40 Om de bovenstaande redenen meent de verwijzende rechter dat hij moet verzoeken om toepassing van artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de onderhavige prejudiciële verwijzing.